

mirni samoti živel, dokler ga ni Gospod poklical na plačo. Rajni je bil izvrsten in delaven učitelj, ki je vestno izpolnjeval svoje dolžnosti. Zato so mu pa tudi rajni knezoškof Martin Slomšek podelili častni naslov »uzorni učitelj«, in svetli cesar so mu dali zlati križec, žalski tržani pa so ga imenovali častnim občanom. Bil je pa rajni gospod tudi pobožen učitelj; vsako nedeljo je bil pri službi božji ter dajal mladini najboljši vzgled. Tega uzornega moža smo spremljali v petek k zadnjemu počitku. Ogromna je bila udeležba; preč. g. kanonik Hribovšek so prihiteli iz Maribora, da so mu govorili nagrobno; navzočih je bilo 7 duhovnikov, mnogo učiteljev, njegovih učencev in prijateljev — najboljši dokaz, kaka so ga vsi ljubili in spoštovali. Naj počiva v miru!

Od Male Nedelje. (Zbor.) Naše leposlovno bralno društvo je imelo v nedeljo, dne 9. svečana redni občni zbor v šolskih prostorih. V odbor so bili voljeni sledeči gg. F. Čustnič, župnik; S. Cranko, nadučitelj; A. Bošič, L. Slana, L. Špindler, posestniki in vsi vneti narodnjaki. Nisem se sicer nadejal zaradi slabih časov, da bi imeli toliko udov, a vendar pokazali so zopet naši vrli Malonedelječani navdušenost do narodnosti. Zopet so radi plačali društenino skoraj vsi stari udje, in je še tudi pristopili več novih. Tako se stoji naše društvo, kateremu je ravno letos 10 let, odkar je bilo ustanovljeno, na dobrih nogah. Že za odkritja Krempeljovega spomenika je pokazalo naše društvo svoj blagodejni upliv na vse občinstvo, osobito pa na našo mladež, katera se je pri tej priliki jako ugledno obnašala, k čemur je pomagalo branje podučnih časopisov in knjig, s katerimi si bistrijo duha in vadijo lepega vedenja v vsakem oziru. Po zborovanju se je napolila večina udov v hišo gosp. Gregoriča, kjer nam je pripravil gosp. Andr. Mihalič sodček dobrega jeruzalemskega vina, za koji trud mu izrekamo iskreno zahvalo. Ondi smo priredili prosto, a vendar »lušno« zabavo, čeprav to nekemu krčmarju ni bilo po volji.

Iz Starega trga. (Zdrav kraj.) Od novega leta sem smo dozdej imeli v naši župniji 16 pogrebov. Polovica izmed odmrlih — torej osem — je bilo nad 70 (sedemdeset) let starih. Kmet »Žuk« je doživel celo 80., njegova sestra, kmetica »Zatlarca«, pa 78. leto starosti. — Dne 9. febr. sta obhajala »stara Apačnika« (slavnoznan rodovina) zlato poroko. Lansko leto sta imela zlato gostijo »Paihtarja« (Rogina), ki sta še obadva živa, in čez par mesecev upata »Gabrovnik« enako svečanost obhajati. Vse to je torej zadostni dokaz, da je pri nas zdrav kraj. Saj nam pa tudi Sv. Uršula od blizu 1800 metrov visoke gore sicer hladen, pa neokužen zrak pihlja.

Iz Slov. Bistrice. (Karol Wenig †.) Kakor ste že poročali, je po dolgi in mučni bolezni umrl dne 6. febr. č. g. Karol Wenig, bivši kaplan laporski, za kroničnim vnetjem ledvic v zdravilni hiši župnika Kneippa v Wörishofnu na Bavarskem. Iskal je ondi zdravja, a našel je smrt, previden s sv. zakramenti in obdan od več gg. duhovnikov. Ločil se je z njim iz sveta eden izmed onih, ki so bili 1890 prvi, kojim so naš milostl. knezoškof delili zakrament sv. mašnikovega posvečenja, pa tudi prvi izmed vseh tovarišev: Čehoslovanov. Žalujejo za njim njegovi dobri stariši, ki so mu zadnjo doto podarili, da so ga vzeli k sebi v rojstno mesto Klatov, da bi počival tam, kjer mu je nekaj zibelka tekla. Žalujejo za njim njegovi č. gg. tovariši, ki so v njegovem društvu marsikatero prijetno urico preživeli. Spominjajo se ga župljani iz Kalobja, Dramelj, Ljutomera, Sv. Stefana in Laporja, kjer je bil povsod priljubljen. Priporoča se vsem gg. tovarišem v spomin in molitev. Bodi mu rodna zemljica lahka!

Od Sv. Jurija ob Ščavnici. (Naše bralno društvo) nam je priredilo dne 9. febr. v šolskih prostorih lepo veselico, katere se je udeležilo prav mnogo domačega občinstva in precejšno število narodnih gostov od vseh sosednih župnij, nadalje iz Gornje-Radgone, Ljutomera, od Sv. Andraža itd. Največ zahvale za dober uspeh veselice zaslužijo g. predsednik Košar, slavnostni govornik g. Berger in g. pevovodja Fr. Čirič. Zadnjemu svetujemo, naj pomnoži svoj moški in ženski zbor še z novimi močmi, katerih ima velika jurijevska župnija še gotovo lepo število. Pohvaliti pa moramo tudi vrle pevkinje in pevce, ker so se res neutrudljivo vedli. Igra »Kateri bo?« jeouzročila precej smeha, posebno oče Gaber in doktor Bistroglav. Snubači so vseskozi dobro igrali, če pomislimo, da jih je bila večina prvokrat na odru; Marinka in Janez živita gotovo v srečnem zakonu! — Veseli nas, da napreduje naše bralno društvo tako vrlo v vsakem oziru, a vendar imamo prepričanje, da bi se bilo lahko mnogo boljše. Pristopite torej, Jurijevčani, v prav mnogobrojnem številu k bral. društvu, kjer se naučite na vsak način veliko potrebnega in koristnega! Kaj bo pa s požarnim društvom?

Iz Loke. (Po novem letu.) Sneg me je zametel, ko sem se najmanj nadejal. Upal sem že, da mine zima brez snega, pa.... Sedaj pa »čepim« za pečjo ter negujem bolno svojo nogo, ter cepim treske svoji ženki, da mi pripravi ljube ribice, saj imamo post; poleg pa vse to premišljujem. O novem letu sem dobil na posetnicah črki p. l. Gospod urednik, kaj to pomeni? Ali se pravi to: pro forma, ali pro felice ali per faux, per fable? Jaz mislim, da bi se dalo res na vse te načine tolmačiti, — po tem, kakor nam je pošiljatelj naklonjen. Ali bi ne bilo bolje pisati slovenski: »Bog daj srečo!« ali samo: »Srečko!«, kakor je med kmeti še vedno navada. — Dobil sem tudi nekoliko ščetinoveev — naslikanih, seveda. No, ta žival pa pri meni že ne pomeni sreče, prej nesrečo. Onokrat me je ena ne daleč od goriških poljan izpodnesla ter po blatu povajjala, da sem se potem komaj opral in izkrtačil. Noga me pa še sedaj boli, ki mi jo je ranila. In to pleme naj bi pomenilo srečo; kaj še! Znak sreče bil bi po moji misli kak zlat trak, ki naj bi vezal mnogo mnogo src: »Bratje, ljubite se med seboj!« Dokler ta znak ne obvelja, držim pa se jaz svojega znaka sreče, ki je sicer pohleven, pa dovolj značilen: zakurjene peči, katera greje maloštevilno obitelj. Ali si morete misliti podobo, katera bi bila bolj obče razumljiva o novem letu? Gospod urednik, ne vem, če bodem še mnogo korakal okrog; noga se mi punta. Če se še kedaj vidiva ali ne več, želim: Z Bogom!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so se v nedeljo odpeljali na južno Francosko na predgorje sv. Martina, kjer že cesarica več tednov biva. — V poslanski zbornici državnega zbora se te dni razpravlja proračun naučnega ministerstva. — Ker je upravno sodišče zavrglo pritožbo dr. Luegerja in tovarišev, vršijo se splošne občinske volitve. Bog daj kristijanom zmago! — Te dni je bil poljedelski shod. Sklenili so marsikaj dobrega. Naj se vendar vlada na to ozira!

Česko. Princ Friderik Schwarzenberg je v nedeljo v Pragi govoril na shodu katol. političnega društva. Iz tega govora se razvidi, da je češko plemstvo zelo nevoljno na Badenija, da je odstavil cesarskega namestnika Thuna, in da je zavzeto za češko državno pravo.

Štajarsko. Poslanec Morre je izjavil svojim volivcem, da pri prihodnjih volitvah ne bode več kandidoval. Poslanec Morre je bil naš ponotni nasprotnik, toda zmeren; le gledé na novo celjsko gimnazijo se je nedostojno obnašal proti Kalteneggerju.

Koroško. Nedavno je celovško okrajno glavarstvo dobilo ukaz, da mora slov. katol. političnemu društvu za Koroško rešiti neki odlok v slovenščini. To liberalce hudo jezi in so oni dan celo interpelovali v državnem zboru ministerskega predsednika. — Svetovalec deželne vlade grof Clary pride za vodjo deželne vlade na Šlezijško.

Kranjsko. V notranjskih in gorenjskih mestih je bil pri dopolnilni volitvi izvoljen državnim poslancem č. g. kurat Anton Koblar. — V Ljubljani je 110 raznih društev. — »Glasbena Matica« priredi na Dunaju koncert dne 23. in 25. marcija v zahvalo, da so Dunajčani poslali Ljubljani toliko podpore po potresu.

Primorsko. V Gorici bodo zidali novo cerkev Srca Jezusovega; pravi se pa, da bo iz te cerkve slovenščina izključena. — Tržaški namestnik je še vedno Rinaldini; torej pri grofu Badeniju lahonski zagrizenci več veljajo, kakor češko plemstvo. Tudi značilno!

Hrvaško. Nekaj dijakov, ki so bili pri zažiganju ogerske zastave in potem ostro obsojeni, je že odsedelo kazen v Belovaru. Pred tednom so se vrnili v Zagreb. Ob prihodu jih je ljudstvo jako prisrčno vsprejelo na veliko jeze vlade in Madjarov.

Ogersko. Vladna nasprotnika Košut in Ugron sta tudi nasprotnika pogodbe Ogerske z Avstrijo. V soboto je Franc Košut hotel v državnem zboru dokazati, da vsled te pogodbe trpi Ogerska velike krivice. Neki Hentaller je zaklical: »Lopovi so, ne pa zavezniki«. Lopovi smo po teh besedah mi Avstrijci. Ali še kdo vé kje za večjo nesramnost?

Vnanje države.

Rim. Ruski ministerski predsednik je naznanil sv. očetu, da bode car Nikolaj II. kronan meseca maja. Pri tej slavnosti bode papeža najbrže zastopal dunajski nuncij Agliardi.

Italijansko. Vlada je vpokojila nakrat 10 generalov, ker so obsojali italijansko vojsko v Afriki. Resnica oči kolje. — V kratkem odpošlje vojni minister v Afriko zopet 12 bataljonov in generala Baldissera, ki bode prevzel potem glavno poveljstvo v Afriki.

Bolgarsko. Velike važnosti je to, da so vse vlade Ferdinanda priznale bolgarskim knezom. Potemtakem on ni samo knez severne, ampak tudi južne Bolgarije, kjer je dozdej bil sam sultanov namestnik. Seveda se bode zdaj kmalu šel evropskim vladam zahvaljevat. Najprej pojde v Carigrad.

Srbsko. Srbi hočejo z Grki postati dobri prijatelji in zavezniki, zato pojde mladi kralj Aleksander v kratkem v Atene, glavno mesto grško. Zlasti jezi Srbe, da so Rusi postali Bolgarom tako naklonjeni.

Turško. Odposlanci macedonskih ustašev so bili pri ruskem poslaniku v Carigradu in na Dunaju. Vprašali so, če smejo računati na pomoč Rusije. Zvedeli so, da Rusija ne želi prepira v Macedoniji. — V Solinu na otoku Kreta so Turki ubili 12 kristijanov, vsled česar je nastal krvav upor.

Afrika. Buri, državljani južnoafriške republike Transvaal, se zbirajo ob meji. Bržčas hočejo napasti angleške naselbine. Nasprotstvo Burov proti Angležem raste čedalje. Predsednik Krüger pa ne more odpotovati v London, ker se mu ustavljajo prebivalci.

Amerika. General Weyler na Kubi tako vedno o zmagah poroča, kakor je poročal Martinez Campos. Vendar pa še ustaje ni konec in ga tudi kmalu ne

bode. Pred tednom so ustaši pod Macejevim vodstvom napadli mesto Saruco ter razdžali in zažgali več hiš v mestu in okolici. Španci so jih sicer napodili; pa prehudu jih že niso natepli, ker so še neprenehoma praske med uporniki in vojaki.

Za poduk in kratek čas.

† Božidar Kurboš, vzgleden Slovenec.

Prijatelju v spomin spisal Zorán Ciriljev.

Ti bil mi nisi brat po krvi,
A več si bil mi tisočkrat:
Bil méni si prijatelj prvi,
Po srcu in po duhu brat.

S. Gregorič.

»Zvest prijatelj je močna bramba in kdor ga je našel, je zaklad našel. Z zvestim prijateljem se nič ne meri, teža zlata in srebra ni nič vredna proti cení njegove zvestobe.« Tako opisuje sv. pismo zvestega prijatelja (Sir. 6, 14. 15). In takega prijatelja sem jaz izgubil s pokojnim Božidarom Kurbošom. Ob njegovem prenanem grobu sedaj žalujem, a ne žalujem le jaz, tudi domovina plaka ob grobu zvesto udanega ji sina. Zato naj mu bodo v trajni spomin posvečene naslednje vrstice.

Božidar Kurboš se je rodil l. 1867. v Selcah pri Sv. Ropertu v Slov. goricah od želarskih starišev. Bil je najmlajši izmed sesterotrok. Ko je dovršil domačo šolo, bi imel ostati doma. Toda njegov starejši brat, občinski tajnik v Dolnji Tuzli v Bosni, je pregovoril mater, da so Božidara poslali v latinske šole. Oče so mu bili že prej umrli. Že priletel — hodil je že na delo — je prišel v mariborsko gimnazijo. Tu se je pridno poprijel učenja, dasi se mu je večkrat prav slabo godilo, ker ni dobival mnogo podpore od doma. Pol leta je bil enkrat brez vse podpore in le dvakrat na teden je dobil tople jedi. Vendar ukaželjni mladenič ni obupal, nego je zroč v nadepolno bodočnost, vse ovire srčno premagoval. Po štiri šoli zapusti Maribor in vstopi v II. državno gimnazijo v Gradcu. Upal je Božidar, da bo tu lažje živel brez večje podpore od doma. Vendar je tudi v Gradcu prav velike bede pretrpel. Stanoval je večinoma pri svojem bratu, mizarju, pa ta je bil sam reven in mu ni mogel veliko pomagati. Kljub pomanjkanju mu ni upadel pogum, učil se je marljivo in leta 1891. naredil zrelostni izpit z dobrim uspehom.

Ko je prišel v Gradec v peti razred, je bil na celi gimnaziji on edini Slovenec. Leto pozneje so bili že trije, med njimi tudi pisec teh vrstic. Tu sem se kmalu seznanil z Božidarom in od tistega časa sva si bila iskrena prijatelja. Nepozabna mi ostanejo leta, katera sem preživel v njegovi družbi v nemškem Gradcu. Božidar je bil že takrat goreč Slovenec; prav tu v tujini mu je iskra ljubezni do domovine in do maternega jezika mogočno vsplamtela, ki je prej na tihem tlela v njegovem srcu. In to ljubezen je tudi v nas budil, ki smo se ga z veseljem vsi oklenili, in nas vspodbujal in dramil, da nismo materinščine zanemarjali, katere se v gimnaziji nismo mogli učiti. Kako radi bi se bili učili v šoli slovenščine, toda na II. drž. gimnaziji ni bilo mogoče. Kot osmošolec gre Božidar prosit ravnatelja, če bi smeli obiskovati slovenščino na I. drž. gimnaziji. Ravnatelju to ni bilo po volji, pa Božidar je kmalu našel drugo uspešnejšo pot in v 14 dneh je prišlo od dež. šol. sveta dovoljenje, da smemo hoditi na I. drž. gimnazijo, kjer je podučeval slovenščino za Nemce in Slovence prof. Hubad, sedaj ravnatelj učiteljsišca v Ljub-